

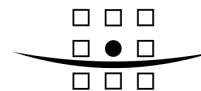
Externe veiligheidsbeleid

Hoe veilig wil de gemeente Rijssen-Holten zijn?

Gemeente Rijssen-Holten

22 maart 2011
Definitief rapport
9W1390.01

A COMPANY OF

ROYAL HASKONING

HASKONING NEDERLAND B.V.
MILIEU

Barbarossastraat 35
Postbus 151
6500 AD Nijmegen
+31 (0)24 328 42 84 Telefoon
(024) 323 61 46 Fax
info@nijmegen.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel	Externe veiligheidsbeleid Hoe veilig wil de gemeente Rijssen-Holten zijn?
Verkorte documenttitel	Externe veiligheidsbeleid Rijssen-Holten
Status	Definitief rapport
Datum	22 maart 2011
Projectnaam	EV-beleid Rijssen-Holten
Projectnummer	9W1390.01
Opdrachtgever	Gemeente Rijssen-Holten
Referentie	9W1390.01/R0001/409010/Nijm

SAMENVATTING

Aanleiding

De gemeente Rijssen-Holten wil haar burgers een veilige leefomgeving bieden. In die zin draagt zij een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid in te vullen heeft de gemeente Rijssen-Holten extern veiligheidsbeleid geformuleerd.

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's op de omgeving die samenhangen met het produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen. Deze risico's doen zich voor rondom zowel risicovolle inrichtingen, transportassen als buisleidingen waarover respectievelijk waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving en beleidsnota's. Invulling geven aan wettelijke verplichtingen en beleid vormen een belangrijk onderdeel van het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid.

Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Rijssen-Holten aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan. Dit betekent dat onder meer invulling wordt gegeven aan de wettelijke verplichting om het groepsrisico (GR) en plaatsgebonden risico (PR) te overwegen.

Onderhavig externe veiligheidbeleid vormt een actualisatie van externe veiligheidsbeleid van 28 juli 2006. Door voortschrijdend inzicht, veranderde regelgeving en nieuwe ontwikkelingen is aanpassing/actualisatie van dit beleid vereist. Actualisatie moet ervoor zorgen dat de gemeente Rijssen-Holten ook in de periode 2011 tot 2015 beschikt over een actueel externe veiligheidsbeleid.

Risicosituatie gemeente Rijssen-Holten

De gemeente Rijssen-Holten heeft een relatief beperkt risicoprofiel. Uit een uitgevoerde risico-inventarisatie blijkt dat de externe veiligheidsrisico's zich in hoofdzaak bevinden op en in de nabijheid van de industriegebieden en de transportroutes van gevaarlijke stoffen (spoor, hoofdwegen en buisleidingen). Op de provinciale risicokaart is de ligging van de risicobronnen weergegeven. Aangezien de gemeente Rijssen-Holten zich kenmerkt door de aanwezigheid van een groot buitengebied en een beperkt aantal kernen, zijn er binnen de gemeente weinig "probleemgebieden" aanwezig. Belangrijke aandachtspunten binnen de gemeente zijn

- De industrieterreinen "De Mors" en "De Kol";
- Het stationsgebied van Rijssen;
- Het buisleidingentrace van Gasunie.

Stationaire bronnen: bedrijven (inrichtingen volgens de Wet milieubeheer/Wabo)

De gemeente Rijssen – Holten kent de onderstaande BEVI-inrichtingen:

- 2 LPG tankstations langs de A1;
- 4 LPG tankstations op het industrieterrein in Rijssen;
- 1 LPG tankstation aan de invalsweg in Holten;
- Een bedrijf met 2 ammoniakkoelinstallaties in Holten;
- Een bedrijf met een ammoniakkoelinstallatie in Rijssen;
- 1 opslaglocatie met meer dan 10 ton aan gevaarlijke stoffen.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente vindt zowel over de weg als over het spoor plaats (o.a. A1 en spoortraject Deventer – Almelo). De ligging van ondergrondse aardgasbuisleidingen zijn te vinden op de Risicokaart. Er loopt een aantal leidingen van Noord naar Zuid ter hoogte van Dijkerhoek, langs de noordgrens van de gemeente en aan de westzijde van de gemeente langs de Reggesingel naar het Gasontvangstation aan de Dannenberg.

Uitgangspunten externe veiligheid gemeente Rijssen-Holten

De gemeente Rijssen-Holten streeft naar een verantwoord evenwicht tussen risico's en de behoefte aan de activiteiten die de risico's veroorzaken. Dit streven is gebaseerd op de overtuiging dat veiligheidsrisico's een onderdeel zijn van het maatschappelijke verkeer. De gemeente kan daarbij niet op alle gevaarlijke activiteiten direct invloed uitoefenen. Deze verantwoordelijkheid ligt ook bij de gebruiker of eigenaar en bij de provinciale- en de rijksoverheid. Dit laat onverlet dat de gemeente wel een verantwoordelijkheid heeft om veiligheidsrisico's te minimaliseren en beheersbaar te maken door grenzen te stellen en deze te handhaven. Op het gebied van externe veiligheid wil de gemeente Rijssen-Holten dit bereiken door het hanteren van de onderstaande uitgangspunten:

- In verblijfsgebieden worden geen nieuwe risicobronnen geïntroduceerd.
- In verblijfsgebieden worden geen nieuwe risicobronnen geïntroduceerd.
- Voor bestaande stationaire risicobronnen in verblijfsgebieden geldt een standstillbeginsel/uitsterf beleid.

- In de directe omgeving van bestaande en geprojecteerde risicobronnen worden geen kwetsbare objecten geïntroduceerd (wettelijk).
- In de directe omgeving van bestaande en geprojecteerde risicobronnen is de introductie van beperkt kwetsbare objecten ongewenst. Introductie is mogelijk indien er zwaarwegende redenen aanwezig zijn en uit een verantwoording (zie 4.2.3) blijkt dat de aard en omvang van het risico, nu en in de toekomst, beheersbaar is.

- Risicobronnen worden niet geïntroduceerd indien zich in de directe omgeving bestaande en geprojecteerde kwetsbare objecten bevinden (wettelijk).
- Het is ongewenst risicobronnen te introduceren indien zich in de directe omgeving bestaande en geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten bevinden. Introductie is mogelijk indien er zwaarwegende redenen aanwezig zijn en indien uit een verantwoording (zie 4.2.3) blijkt dat de aard en omvang van het risico, nu en in de toekomst, beheersbaar is.

- Bij het beoordelen van risicosituaties worden aanvullend op de beoordeling van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ook de mogelijke effecten en beheersbaarheid van een calamiteit betrokken.
- Risicocontouren ($PR 10^{-6}$) beperken zich, in principe, tot de inrichtingsgrens. Ruimtebeslag op andermans grond (inrichtingsgrens overschrijdende $PR 10^{-6}$) kan alleen onder voorwaarden plaatsvinden (voldoende bronmaatregelen toegepast) en alleen dan als de risico's voldoende zijn beargumenteerd en gecommuniceerd met de belanghebbenden.

INHOUDSOPGAVE

	Blz.	
1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel van het externe veiligheidsbeleid	1
1.3	Toepassen externe veiligheidsbeleid	2
1.4	Leeswijzer	2
2	HET EXTERNE VEILIGHEIDSBELEID IN VOGELVLUCHT	3
2.1	Wat is externe veiligheidsbeleid	3
2.2	Wat is risico?	3
2.3	Landelijke normen voor risico	4
2.4	Invulling geven aan het externe veiligheidsbeleid	5
3	BESCHRIJVING RISICOSITUATIE GEMEENTE RIJSSEN-HOLTEN	7
3.1	In beeld brengen van risico's	7
3.2	Beoordelen van risico's	8
3.3	Beheersen van risico's	10
3.4	Communiceren over risico's	11
4	AMBITIENIVEAU GEMEENTE RIJSSEN HOLTEN	12
4.1	Visie op externe veiligheid	12
4.2	Uitgangspunten externe veiligheidsbeleid	13
4.3	Doelstelling plaatsgebonden risico bestaande situaties	14
4.4	Doelstelling plaatsgebonden risico nieuwe situaties	14
4.5	Verantwoording overschrijding richtwaarde	15
4.6	Doelstelling groepsrisico	15
4.7	Verantwoordingsplicht groepsrisico	16
4.8	Verantwoordingsprocedure	17
4.9	Effectbenadering	18
5	AANBEVELINGEN VOOR HET BEHALEN VAN HET AMBITIENIVEAU	19
5.1	Uitvoeringsprogramma	19
5.2	Risico-inventarisatie en risicosignalering	19
5.3	Oplossing gesignaleerde knelpunten	19
5.4	Inbedding van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten	20

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Overzicht van belangrijke wet- en regelgeving
 Bijlage 2: Gemeentelijke taakstelling Externe veiligheidsbeleid
 Bijlage 3: Uitvoeringsprogramma
 Bijlage 4: Verklarende woordenlijst en afkortingen

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Als gevolg van enkele rampen en incidenten, zoals de vuurwerkramp in Enschede, is externe veiligheid een belangrijk landelijk thema geworden. Maatschappelijk gezien hebben deze rampen eveneens een belangrijke bijdrage geleverd aan de bewustwording van het leven met veiligheidsrisico's. Helder is dat de huidige maatschappij nu eenmaal veiligheidsrisico's met zich meebrengt, maar dat er wel grenzen aan deze risico's gesteld moeten worden.

Wat is externe veiligheid?

Bij het werken met gevaarlijke stoffen in bedrijven en bij transport ervan kunnen ongelukken gebeuren met effecten voor de omgeving van deze activiteiten. Het gaat om kleine kansen met soms grote gevolgen. In het begrip risico zijn kansen en effecten aan elkaar gekoppeld. Het beleidsveld externe veiligheid houdt zich bezig met de beheersing van activiteiten die een risico voor de omgeving met zich mee kunnen brengen. De uitvoering van dit externe veiligheidsbeleid is vooral een taak van rijk, provincies en gemeenten.

Beleid, wet- en regelgeving rondom externe veiligheid hebben de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling doorgemaakt. Hoewel de nieuwe ontwikkelingen nog niet allemaal uitgekristalliseerd zijn, is duidelijk dat gemeenten een belangrijke rol hebben. Zo moeten gemeente keuzes maken rond de oriënterende waarde van het groepsrisico en rond richtwaarde voor het plaatsgebonden risico bij beperkt kwetsbare objecten. Bij deze keuzes is de gemeente gehouden tot degelijke motiveringen en communicatie aan haar burgers.

Toepassing van (landelijk) EV-beleid en wet- en regelgeving vraagt van de gemeente Rijssen-Holten kennis, capaciteit en vaardigheden. Dit vereist professionele inbreng van en intergraal werken binnen de beleidsvelden: ruimtelijke ordening, milieu, civiel techniek, brandweer, communicatie, openbare orde & veiligheid

Door de gemeente Rijssen-Holten wordt een hoge prioriteit gegeven aan de veiligheid binnen de gemeente. In 2004 heeft de gemeente Rijssen-Holten een integraal veiligheidsbeleid vastgelegd (Kadernota "Zicht en grip op integrale veiligheid"). Onderdeel van de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid is het opstellen van beleid voor externe veiligheid.

Onderhavig externe veiligheidbeleid vormt een actualisatie van externe veiligheidsbeleid van 2006. Actualisatie moet ervoor zorgen dat de gemeente Rijssen - Holten ook in de periode 2011 tot 2015 beschikt over een actueel externe veiligheidsbeleid.

De kern van de actualisatie bestaat uit het:

- evalueren van het vigerende beleid;
- bijwerken van het vigerende externe veiligheidsbeleid met de nieuwe ontwikkelingen.

1.2 Doel van het externe veiligheidsbeleid

Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's er in de gemeente Rijssen-Holten zijn en hoe met deze risico's dient te worden omgegaan. De gemeente streeft naar een beheersbare veiligheidssituatie, waarbij:

1. De risico's binnen de gemeente goed in beeld zijn gebracht en men zich er van bewust is dat er risico's zijn.
2. Een zorgvuldige afweging plaats vindt tussen nut en de noodzaak van nieuwe ontwikkelingen en hun gevolgen voor externe veiligheid.
3. Door middel van beleidsuitvoering en handhaving ervoor gezorgd wordt dat de reeds bestaande risico's beheersbaar blijven.
4. Bekend is wat gedaan moet worden als zich, ondanks de voorzorgsmaatregelen, tóch een ernstige ramp voordoet.
5. Iedereen binnen de gemeente op dezelfde manier omgaat met externe veiligheidsrisico's.

1.3 Toepassen externe veiligheidsbeleid

Het externe veiligheidsbeleid voorkomt afwegingen en besluiten op ad hoc basis en brengt consistentie door heldere uitgangspunten en reële ambities. Het externe veiligheidsbeleid moet ervoor zorgen dat externe veiligheid goed wordt meegenomen in alle besluiten die het veiligheidsniveau binnen de gemeente beïnvloeden. Dit externe veiligheidsbeleid wordt daarom toegepast bij zulke gemeentelijke besluiten/producten (o.a. vergunningverlening en handhaving, routing gevaarlijke stoffen, ruimtelijk beleid, rampenbestrijding en risicocommunicatie).

Daarnaast geeft het externe veiligheidsbeleid duidelijkheid aan burgers en bedrijven over hoe de gemeente omgaat met externe veiligheidsrisico's binnen de gemeente.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een algemene introductie op het begrip externe veiligheid en biedt inzicht in zowel de wettelijke als de wenselijke onderdelen van externe veiligheidsbeleid. In hoofdstuk 3 wordt specifiek ingegaan op de aard en omvang van de externe veiligheidsproblematiek binnen de gemeentegrenzen van Rijssen-Holten. Hoofdstuk 4 bevat de gemeentelijke doelstellingen en ambities op het gebied van externe veiligheid. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de wijze waarop de in hoofdstuk 4 beschreven ambities kunnen worden gerealiseerd.

2 HET EXTERNE VEILIGHEIDSBELEID IN VOGELVLUCHT

2.1 Wat is externe veiligheidsbeleid

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's die samenhangen met het produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen. Deze risico's doen zich voor rondom zowel risicovolle inrichtingen als transportassen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Door te investeren in veiligheidsmaatregelen, het aantal risicobronnen te beperken en de inrichting van de omgeving van risicobronnen aan te passen, wordt de veiligheid zo groot mogelijk gemaakt. Echter, het volledig wegnemen van alle veiligheidsrisico's is niet betaalbaar en niet praktisch uitvoerbaar. Dit heeft ten gevolg dat continue afwegingen moeten worden gemaakt tussen veiligheid, haalbaarheid en de kosten. Zo zijn tussen LPG-tankstations en woningen veiligheidsafstanden nodig, maar aan de andere kant moet de beperkt beschikbare ruimte wel zo efficiënt mogelijk benut worden.

Binnen de diverse taakgebieden van de landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke overheden dienen continue afwegingen te worden gemaakt tussen veiligheid, haalbaarheid en de kosten. Hierbij gaat het ondermeer om taken op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer, milieu, rampenbestrijding. De onderlinge samenhang van de gemaakte afwegingen van verschillende taakvelden zijn hierbij van cruciaal belang. Hiertoe is een overkoepelend en samenhangend beleid noodzakelijk, namelijk het externe veiligheidsbeleid.

2.2 Wat is risico?

De mate van risico is afhankelijk van twee aspecten, namelijk de kans op en de mogelijke gevolgen van een ongeval. Onder de kans verstaan we de mogelijkheid dat zich een situatie voordoet waarbij in bijvoorbeeld een opslag van gevaarlijke stoffen een grote brand ontstaat. Op grond van ervaringscijfers is het mogelijk om een dergelijke kans te berekenen. Onder gevolgen verstaan we het aantal dodelijke slachtoffers van een ongeval, bijvoorbeeld het aantal personen dat bij een grote brand bij een opslag van gevaarlijke stoffen wordt blootgesteld aan dodelijke concentraties van gevaarlijke dampen. In Nederland worden twee maten gehanteerd voor risico, namelijk het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Bij het plaatsgebonden risico (PR) gaat het om de kans per jaar dat een (denkbeeldig) persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen als deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd in de nabijheid van een risicovolle inrichting of transportas bevindt. Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven als een contour rondom de risicovolle inrichting of de transportas.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is de cumulatieve kans dat een (werkelijk aanwezige) groep van 10, 100 of 1000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt weergegeven als een grafiek met het aantal personen op de horizontale as en de kans op overlijden op de verticale as.

2.3 Landelijke normen voor risico

Vanuit het besef dat er altijd veiligheidsrisico's zullen bestaan, maar dat er wel een grens gesteld moet worden aan de grootte van de risico's, heeft de Rijksoverheid grenswaarden gesteld. De normen voor de toegestane risico's als gevolg van ongevallen met gevaarlijke stoffen zijn vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving¹.

Norm voor Plaatsgebonden risico (PR)

De normering voor het plaatsgebonden risico is afhankelijk van de aard van het te beschermen object. Hierbij wordt in wet- en regelgeving onderscheid gemaakt tussen kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten. De normen voor het PR en GR verschillen voor beide categorieën. De norm voor kwetsbare objecten (zoals woningen, ziekenhuizen e.d.) is een grenswaarde (hieraan moet worden voldaan). De norm voor beperkt kwetsbare objecten (zoals bijvoorbeeld kleinere kantoorgebouwen of bedrijfsgebouwen) is een richtwaarde (hieraan moet zoveel mogelijk worden voldaan).

De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico voor kwetsbare objecten is 10^{-6} per jaar.
De richtwaarde voor het plaatsgebonden risico voor beperkt kwetsbare objecten is 10^{-6} per jaar.

Dus: de kans dat een (denkbeeldig) persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend) dodelijk verongelukt door een bedrijfs- of transportongeval, mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar (dat is 10^{-6} per jaar).

Norm voor Groepsrisico (GR)

Voor het groepsrisico is een oriënterende waarde vastgelegd. Dit houdt in dat hier gemotiveerd van kan worden afgeweken. Dit is gebonden aan een verantwoordingsplicht. De oriënterende waarde voor het groepsrisico voor stationaire inrichtingen (puntbronnen)² is hieronder weergegeven.

¹ Zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Circulaire risiconormering transport gevaarlijke stoffen (dit is de voorloper van een nieuw te ontwikkelen wettelijk besluit transportroutes externe veiligheid).

² Voor lijnbronnen (vervoer van gevaarlijke stoffen) geldt dat voor: 10 dodelijk slachtoffers is de oriënterende waarde eens in de tienduizend jaar (10^{-4}), voor 100 dodelijke slachtoffers is de oriënterende waarde eens in de miljoenjaar (10^{-6}) en voor 1000 dodelijke slachtoffers is de oriënterende waarde eens in de honderd miljoen jaar (10^{-8}).

De kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers is ten hoogste 10^{-5} per jaar
De kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers is ten hoogste 10^{-7} per jaar
De kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers is ten hoogste 10^{-9} per jaar

Dus: Hoe groter de potentiële omvang van de ramp hoe strenger de oriënterende waarde. Immers, een ongeval met 100 doden leidt tot meer ontwrichting, leed en emoties, dan een ongeval met tien dodelijke slachtoffers. Dit is naar normering vertaald door aan de kans op een ramp met 100 doden een grens te stellen die een factor honderd lager ligt dan voor een ramp met tien doden. Dus voor 10 dodelijke slachtoffers is de grens eens in de tienduizend jaar (10^{-5}), voor 100 dodelijke slachtoffers is de grens eens in de tien miljoen jaar (10^{-7}) en voor 1000 dodelijke slachtoffers is de grens eens in de miljard jaar (10^{-9}).

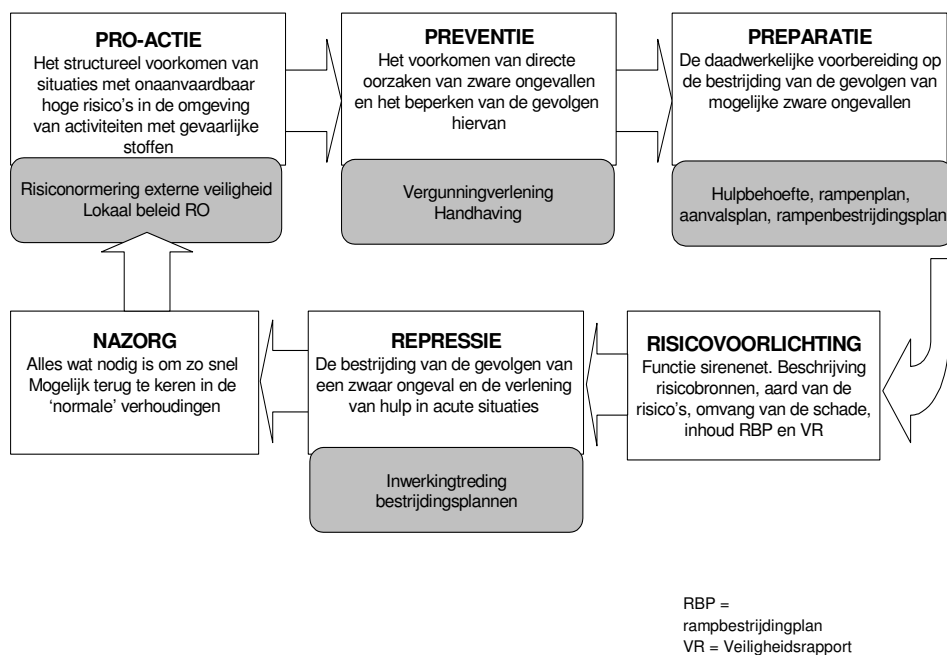
Kanttekeningen bij de normen voor risico's

De normen voor risico's sluiten lang niet altijd aan bij de wijze waarop burgers risico's beleven. Zo is de kans op een dodelijk verkeersongeluk voor de gemiddelde burger veel groter dan de kans om slachtoffer te worden van ramp met gevaarlijke stoffen. Toch achten veel burgers de risico's van het verkeer acceptabel en die van een fabriek met gevaarlijke stoffen niet. Ook wordt bij risiconormering alleen gekeken naar het directe aantal dodelijke slachtoffers. Zelfs als wordt voldaan aan de risiconormen kan een ongeluk nog altijd zeer veel gewonden en zieken tot gevolg hebben. Tot slot zijn veel risico's niet of nauwelijks te berekenen omdat er onvoldoende gegevens beschikbaar zijn en doordat de kans op een ongeluk altijd wordt beïnvloed door het (nalevings)gedrag van individuen.

2.4 Invulling geven aan het externe veiligheidsbeleid

Bij het vaststellen van het eigen gemeentelijk externe veiligheidsbeleid zijn een aantal wetten en regels van belang, deze zijn in bijlage 1 gepresenteerd. Invulling geven aan deze wettelijke verplichtingen vormt een belangrijk onderdeel van het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid. Om de gemeentelijke externe veiligheidstaken inzichtelijk te maken is in bijlage 2 weergegeven welke gemeentelijke incidentele en structurele taken te onderkennen zijn en of deze al dan niet wettelijk verplicht zijn.

Ook dient er door de gemeente Rijssen-Holtten rekening mee te worden gehouden dat de gemeentelijke externe veiligheidstaken onderdeel zijn van de zogenaamde veiligheidsketen. In Figuur 1 is in de veiligheidsketen weergegeven hoe de rampenbestrijding en de voorbereiding daarop is georganiseerd en wat de relatie is met de gemeentelijke externe veiligheidstaken.

Figuur 1: Veiligheidsketen

Het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Rijssen-Holten richt zich hoofdzakelijk op de eerste vier schakels in de veiligheidsketen (van pro-actie tot en met risicovoorlichting). De gemeente Rijssen-Holten geeft invulling aan haar taken op het gebied van pro-actie, preventie, preparatie en risicovoorlichting door het:

- In beeld brengen van risico's;
- Beoordelen van risico's;
- Beheersen van risico's;
- Communiceren over risico's.

3 BESCHRIJVING RISICOSITUATIE GEMEENTE RIJSSSEN-HOLTEN

3.1 In beeld brengen van risico's

Om bestaande risicovolle situaties op te sporen enerzijds en toekomstige ongewenste risicovolle situaties te voorkomen anderzijds, moeten de ligging van risicovolle inrichtingen en risico's van transportassen in beeld worden gebracht. De wettelijke grondslag voor het in beeld brengen van risico's ligt in het Bevi en het Registratiebesluit. Deze besluiten geven aan dat het bevoegd gezag hun risicovolle inrichtingen moeten invoeren in een landelijke database: het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS).

In de afgelopen jaren is door de gemeente Rijssen-Holten een inventarisatie uitgevoerd van de risicobronnen binnen de gemeentegrenzen. De gesignaleerde risico's zijn verwerkt in het RRGS. Wanneer er risicobronnen bijkomen of verdwijnen of wanneer de aard en omvang van de risico's veranderen, wordt dit verwerkt in het gegevensbestand. Op dit moment is het RRGS compleet ingevuld en volledig in werking.

Uit de uitgevoerde risico-inventarisatie blijkt dat de externe veiligheidsrisico's zich in hoofdzaak bevinden op en in de nabijheid van de industriegebieden en de transportroutes van gevaarlijke stoffen (spoor, hoofdwegen en buisleidingen). Op de provinciale risicokaart is de ligging van de risicobronnen weergegeven. Aangezien de gemeente Rijssen-Holten zich kenmerkt door de aanwezigheid van een groot buitengebied en een beperkt aantal kernen, zijn er binnen de gemeente weinig "probleemgebieden" aanwezig.

Belangrijke aandachtspunten binnen de gemeente zijn:

- De industrieterreinen "De Mors" en "De Kol";
- Het stationsgebied van Rijssen;
- Het buisleidingentrace van Gasunie.

Stationaire bronnen: bedrijven (inrichtingen volgens de Wet milieubeheer/Wabo)

De gemeente Rijssen – Holten kent de onderstaande BEVI-inrichtingen:

- 2 LPG tankstations langs de A1;
- 4 LPG tankstations op het industrieterrein in Rijssen;
- 1 LPG tankstation aan de invalsweg in Holten;
- Een bedrijf met 2 ammoniakkoelinstallaties in Holten;
- Een bedrijf met een ammoniakkoelinstallatie in Rijssen;
- 1 opslaglocatie met meer dan 10 ton aan gevaarlijke stoffen.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente vindt zowel over de weg als over het spoor plaats (o.a A1 en spoortraject Deventer – Almelo).

De ligging van ondergrondse aardgasbuisleidingen zijn te vinden op de Risicokaart. Er loopt een aantal leidingen van Noord naar Zuid ter hoogte van Dijkerhoek, langs de noordgrens van de gemeente en aan de westzijde van de gemeente langs de Reggesingel naar het Gasontvangstation aan de Dannenberg.

3.2 Beoordelen van risico's

Nadat de externe veiligheidsrisico's zijn geïnterpreteerd (en tegelijkertijd de ligging van kwetsbare objecten ten opzichte van de risicobronnen) zijn de risicovolle situaties beoordeeld (voldoet de situatie aan de norm). Hiertoe worden alle geïnterpreteerde externe veiligheidsrisico's beoordeeld op de aspecten:

- plaatsgebonden risico;
- groepsrisico en
- mogelijke effecten.

Beoordeling plaatsgebonden risico (PR)

Van de binnen de gemeente Rijssen-Holten aanwezige risicobronnen zijn de contouren voor het plaatsgebonden risico bepaald. Vervolgens is aan de hand van deze contouren onderzocht of voldaan kon worden aan de wettelijke verplichtingen voor het plaatsgebonden risico.

Uit de beoordeling van het plaatsgebonden risico blijkt dat er zich geen knelpunten voordoen. Alle inrichtingen voldoen aan het wettelijk verplichte niveau. Voor nieuwe situaties geldt dat, waar nodig, bronmaatregelen verplicht worden gesteld via de milieuvergunning. De gemeente streeft er naar om het plaatsgebonden risico binnen de inrichtingsgrens te houden. Hierbij wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid voor het nemen van bronmaatregelen, voordat er naar effectmaatregelen wordt gezocht.

Beoordeling groepsrisico (GR)

Er bestaat geen wettelijke verplichting om in de nabijheid van bestaande risicobronnen het groepsrisico in beeld te hebben. Bepalen van het groepsrisico is alleen verplicht bij het nemen van besluiten die gevolgen hebben voor de hoogte van het groepsrisico. Daarbij kan het gaan om gemeentelijke-, provinciale- of rijksbesluiten.

Bij het bepalen van het groepsrisico spelen verschillende factoren een rol, zoals de dichtheid van personen en de aanwezigheid van kwetsbare functies in het invloedsgebied, de zelfredzaamheid van die mensen (is het een bejaardenhuis of een groot kantoor), de mogelijkheden voor hulpverlening, etc. Daarnaast dient geborgd te worden dat wettelijke eisen (PR) en beleidsambities (GR) ruimtelijk worden vastgelegd. In veel gevallen betekent dit dat bestemmingplannen moeten worden aangepast.

Van de aanwezige risico's is het GR bepaald. Voor de LPG-tankstations is dat volgens de handreiking gebeurd. Voor de overige risicobedrijven is dit met een QRA vastgesteld. Langs de routing gevaarlijke stoffen is bepaald wat het groeipotentieel is (kantorenzone Morsweg) ten opzichte van het GR. Dit leverde geen problemen op. Toename van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de aangewezen routes is alleen toegestaan door ontheffingen. Op die momenten vindt opnieuw toetsing van het GR plaats.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg

Op basis van de eindrapportage Basisnet³ weg blijkt dat – voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg – er in de gemeente Rijssen-Holten *op dit moment* geen aandachts- c.q. knelpunten bestaan met betrekking tot plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Er is door de gemeenteraad een routing voor gevaarlijke stoffen vastgesteld. Deze route is vastgesteld om het vervoer van gevaarlijke stoffen in de gemeente te kunnen structureren. Omdat de route is vastgesteld dienen vervoerders, indien zij een andere route wensen te rijden, ontheffing van deze route aan te vragen bij de gemeente Rijssen - Holten. De route gevaarlijke stoffen is in overeenstemming met de aangrenzende gemeenten vastgesteld.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor

Voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor in de gemeente Rijssen - Holten (traject Deventer – Almelo) geldt op dit moment dat de huidige plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar (PR 10^{-6}) op het spoor ligt. Uitgaande van die situatie zijn er derhalve geen knelpunten. Echter, de materie rond het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor is danig in beweging. Zo zal de komst van het Besluit transportroutes externe veiligheid nieuwe veiligheidszoneringskenners waarvan het plasbrandaandachtsgebied (PAG) de belangrijkste is. In deze zone van 30 meter aan weerszijden van het spoor zal alleen onder strikte voorwaarden mogen worden gebouwd. Voor zowel de Rijksweg A1 als het spoortraject Deventer – Almelo zal in de toekomst met het inwerking treden van het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev)⁴ een plasbrandaandachtsgebied van 30 meter gaan gelden. Verder zullen de vervoerscijfers van Prorail en de komst van het Basisnet er toe gaan leiden dat de zones van het PR 10^{-6} buiten het spoor zullen komen (5 meter gemiddeld, varieert van 0 tot 21 meter gemeten vanuit het hart van het spoor) en dat de hoogte van het groepsrisico zal toenemen.

Beoordeling effecten

³ Het Basisnet is een toekomstig routenetwerk voor transport van gevaarlijke stoffen over spoorwegen, vaarwegen en rijkswegen. In het Basisnet wordt voor alle rijkswegen, hoofdvaarwegen en spoorwegen een risicoplaafond, dus hoeveel risico er maximaal mag zijn, vastgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarnaast wordt beschreven welke ruimtelijke ontwikkelingen wel en niet zijn toegestaan in het gebied tot 200 meter vanaf de infrastructuur. De definitieve ontwerpen voor Basisnet Water en Weg en een stand van zaken Basisnet Spoor zijn in december 2008 aan de Tweede Kamer aangeboden. Naar verwachting zal het definitieve ontwerp voor Basisnet spoor in 2011 aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

⁴ Het besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) bevat regels die het desbetreffende bevoegde gezag verplichten om een ruimtelijk relevant besluit te toetsen aan grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico respectievelijk aan de in bijlage 2 van het besluit aangegeven afstanden. Daarnaast moet het bevoegd gezag in de toelichting bij een bestemmingsplan en in de ruimtelijk onderbouwing van een projectbesluit het groepsrisico verantwoorden en ingaan op de gevolgen van het voorgenomen besluit voor de bestrijdbaarheid bij een ramp en de zelfredzaamheid van de bevolking. Met de komst van het Btev wordt het zogenaamde Basisnet voor vervoer van gevaarlijke stoffen over spoor, weg en water juridisch verankerd. Het basisnet strekt er toe de belangen van het vervoer van gevaarlijke stoffen, de ruimtelijke ontwikkelingen en de externe veiligheid duurzaam met elkaar in evenwicht te brengen. Het basisnet heeft betrekking op rijksinfrastructuur. Het Btev zal naar verwachting in 2011/2012 in werking treden.

Zoals geconstateerd in paragraaf 2.3 zijn er bij de landelijke normen voor risico's een aantal kanttekeningen te plaatsen. Risicobronnen die voldoen aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico kunnen bij een calamiteit wel schadelijke en letale effecten veroorzaken. Door de te verwachten effecten mee te nemen in de risicobeoordeling kan tijdig worden ingespeeld op mogelijkheden voor beperking, beheersing en bestrijding deze effecten.

Effectbenadering heeft ten doel om de als gevolg van een calamiteit te verwachten effecten zodanig te beperken dat deze beheersbaar en bestrijdbaar zijn.

Ter invulling van de effectbenadering bepalen de betrokken afdelingen samen met de hulpdiensten tot op welke afstand van een risicobron bij een calamiteit letale en schadelijke effecten kunnen optreden en welke (preventieve) voorzieningen en maatregelen kunnen worden getroffen om de schadelijke en letale effecten te minimaliseren.

Er bestaat geen wettelijke verplichting om alle effecten beoordeeld te hebben. Op dit moment is het beoordelen van de effecten onderdeel van de besluitvorming bij nieuwe en veranderende situaties. Dit betekent dat nog niet voor alle risicobronnen een effectbenadering heeft plaatsgevonden.

3.3 Beheersen van risico's

Doorwerking in omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen

Nu de risicovolle situaties in beeld zijn, is het van belang deze door te laten werken in relevante besluiten:

- Bestemmingsplan
- Omgevingsvergunning (strijdig planologisch gebruik – voormalig projectbesluit)
- Omgevingsvergunning (milieu)

Dit geldt zowel preventief (bij alle nieuwe besluiten moet aandacht zijn voor externe veiligheid) als in het saneringsspoor. Als na beoordeling van het plaatsgebonden risico, het groepsrisico en de effecten een risicovolle situatie onaanvaardbaar blijkt, zullen saneringsacties nodig zijn. Dit kan zowel door bronmaatregelen (actualisatie van omgevingsvergunningen-milieu) of door amovering van de risicovolle inrichting of de kwetsbare objecten.

Door de gemeente Rijssen-Holten zijn de omgevingsvergunningen-milieu van bedrijven die externe veiligheidsrisico's veroorzaken doorgelicht en geactualiseerd. Dit betekent dat aan de vergunningen beperkingen en voorschriften zijn verbonden om de veroorzaakte externe risico's te minimaliseren.

De actualisatie van de bestemmingsplannen verloopt voorspoedig. Het plan industrieterrein Rijssen is geactualiseerd. Het bestemmingsplan industrieterrein Holten is van recente datum. De plannen wonen Holten en Rijssen zijn in procedure en het bestemmingsplan buitengebied is in de laatste fase van de voorbereiding. Gesteld kan worden dat daar waar de risicobedrijven een rol spelen de bestemmingsplannen actueel zijn.

Pro-actie, preventie, rampenbestrijding.

Indien risicosituaties op basis van de normen voor risico acceptabel zijn dient zeker te worden gesteld dat bij een calamiteit kan worden opgetreden door de hulpdiensten. Op basis van de effectbenadering welke deel uit maakt van de risicobeoordeling kunnen risico's worden beheerst door middel van pro-actie en preventie. Uiteindelijk dient in het geval van een calamiteit effectieve invulling te worden gegeven aan rampenbestrijding.

Onderdeel van de normale procedures bij de gemeente Rijssen-Holten is dat de preventiemedewerkers worden geïnformeerd over en om advies wordt gevraagd bij Omgevingsvergunningprocedures. Daarnaast is er de mogelijkheid om advies te vragen aan het Clusterbureau en de regionale hulpverleningsdienst. Dit maakt het voor de hulpverleningsdiensten mogelijk om vroegtijdig aan te geven wat een bedrijf moet doen om calamiteiten te voorkomen. Verder biedt het de brandweer de mogelijkheid om zich goed te kunnen voorbereiden op eventuele incidenten of calamiteiten.

3.4 Communiceren over risico's

In het kader van pro-actie, preventie en de rampenbestrijding is het van groot belang dat burgers zelfredzaam zijn en hulpdiensten exact weten met welk soort calamiteiten ze geconfronteerd kunnen worden. Op grond van de Wet veiligheidsregio's is het bestuur van de veiligheidsregio⁵ verplicht inwoners te informeren over:

- de rampen en ongevallen die hen kunnen treffen;
- de maatregelen die de overheid getroffen heeft ter voorkoming en verspreiding van deze ongevallen en rampen;
- de te volgen gedragslijn.

Ook op basis van de Wet Openbaarheid van Bestuur en het Verdrag van Aarhus dient de overheid uit eigen beweging informatie over beleid te verstrekken; ook als het gaat om beleid dat nog in voorbereiding of al in uitvoering is.

Door de gemeente Rijssen-Holten wordt invulling gegeven aan hiervoor genoemde verplichtingen. Dit wordt onder andere gedaan door het verschaffen van informatie bij vergunningprocedures en bestemmingsplanwijzigingen, maar ook door mee te werken aan het up-to-date houden van de openbare provinciale risicokaart en het opstellen van externe veiligheidsbeleid.

⁵ Het bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten binnen de veiligheidsregio. De voorzitter van het bestuur van de veiligheidsregio is de burgemeester die aangewezen is als korpsbeheerder.

4 AMBITIENIVEAU GEMEENTE RIJSSEN HOLTEN

4.1 Visie op externe veiligheid

Eén van de kerntaken van de overheid is het bieden van een veilige leefomgeving voor haar burgers. In die zin draagt de gemeente Rijssen-Holten een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid in te vullen formuleert de gemeente Rijssen-Holten een heldere visie op externe veiligheid.

Onderdeel van deze externe veiligheidsvisie is een afweging tussen externe veiligheidsambities enerzijds en maatschappelijke kosten anderzijds. Hoge externe veiligheidsambities kunnen immers grote maatschappelijke (en financiële) consequenties hebben. Dit spanningsveld vraagt dan ook om een visie op het veiligheidsvraagstuk.

Ambities binnen kaders

Als het gaat om het ambitieniveau voor externe veiligheid binnen de gemeente Rijssen-Holten is door de wetgever een minimum-veiligheidsniveau gedefinieerd. Zo bestaat voor het plaatsgebonden risico een grenswaarde en een richtwaarde waar aan moet worden getoetst. Voor groepsrisico bestaat een verantwoordingsplicht en de verplichting advies te vragen aan de veiligheidsregio. De hoogte van het berekende groepsrisico dient getoetst te worden aan een oriëntatiewaarde. Binnen deze kaders staat het de gemeente Rijssen-Holten vrij om eigen ambities te formuleren.

Plaatsgebonden Risico (PR)

De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico geldt ten aanzien van kwetsbare objecten en is een harde juridische grens en mag in geen geval overschreden worden. De richtwaarde voor het plaatsgebonden risico geldt ten aanzien van kwetsbare objecten en is een juridische norm waarvan slechts om goed gemotiveerde redenen mag van worden afgeweken.

Groepsrisico (GR)

De oriëntatie waarde voor het groepsrisico heeft niet de status van een grens- of richtwaarde, maar dient als een oriënterende toetsingswaarde waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken.

De kern van gemeentelijk ambitieniveau voor externe veiligheid is het beantwoorden van de vraag: *“Hoe veilig wil de gemeente Rijssen-Holten zijn?”*.

Verscholen in deze vraag ligt het feit dat absolute veiligheid nimmer kan worden gegarandeerd. Alleen door risico's tijdig te identificeren en vervolgens maatregelen te onderzoeken c.q. te nemen die de veiligheid vergroten (zoals het aanbrengen van voldoende afstand tussen risicobronnen en burgers) kan de veiligheid worden verhoogd. Om in staat te zijn risico's tijdig te identificeren, dient geïnvesteerd te worden in kennisvergaring en -uitwisseling binnen de gemeentelijke organisatie. Voor de maatregelen in het kader van het aanbrengen van voldoende afstand tussen risicobronnen en burgers, dienen duidelijke keuzes te worden gemaakt omtrent de locaties van ondermeer woningen, scholen, winkels, kantoren en recreatie in relatie tot risicovolle vormen van bedrijvigheid en transport.

Het is vanzelfsprekend dat de gemeente Rijssen-Holten zich wenst te conformeren aan haar wettelijke verplichtingen. Dit betekent dat invulling wordt gegeven aan de wettelijke

verplichting te toetsen aan het groepsrisico en het plaatsgebonden risico. Het plaatsgebonden risico dient daarbij minimaal te voldoen aan de wettelijke grenswaarde. Voor wat betreft groepsrisico en de effectbenadering ontbreekt echter een harde wettelijke norm. Dit maakt het noodzakelijk om als gemeente Rijssen-Holtén eigen uitgangspunten vast te leggen voor het externe veiligheidsbeleid.

4.2 Uitgangspunten externe veiligheidsbeleid

De gemeente Rijssen-Holtén streeft naar een verantwoord evenwicht tussen risico's en de behoefte aan de activiteiten die de risico's veroorzaken. Dit streven is gebaseerd op de overtuiging dat veiligheidsrisico's een onderdeel zijn van het maatschappelijke verkeer. De gemeente kan daarbij niet op alle gevaarlijke activiteiten direct invloed uitoefenen. Deze verantwoordelijkheid ligt ook bij de gebruiker of eigenaar en bij de provinciale- en de rijksoverheid. Dit laat onverlet dat de gemeente wel een verantwoordelijkheid heeft om veiligheidsrisico's te minimaliseren en beheersbaar te maken door grenzen te stellen en deze te handhaven. Op het gebied van externe veiligheid wil de gemeente Rijssen-Holtén dit bereiken door het hanteren van de onderstaande uitgangspunten:

- In verblijfsgebieden worden geen nieuwe risicobronnen geïntroduceerd.
- In verblijfsgebieden worden geen nieuwe risicobronnen geïntroduceerd.
- Voor bestaande stationaire risicobronnen in verblijfsgebieden geldt een standstillbeginsel/uitsterfbeleid.
- In de directe omgeving van bestaande en geprojecteerde risicobronnen worden geen kwetsbare objecten geïntroduceerd (wettelijk).
- In de directe omgeving van bestaande en geprojecteerde risicobronnen is de introductie van beperkt kwetsbare objecten ongewenst. Introductie is mogelijk indien er zwaarwegende redenen aanwezig zijn en uit een verantwoording (zie 4.2.3) blijkt dat de aard en omvang van het risico, nu en in de toekomst, beheersbaar is.
- Risicobronnen worden niet geïntroduceerd indien zich in de directe omgeving bestaande en geprojecteerde kwetsbare objecten bevinden (wettelijk).
- Het is ongewenst risicobronnen te introduceren indien zich in de directe omgeving bestaande en geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten bevinden. Introductie is mogelijk indien er zwaarwegende redenen aanwezig zijn en indien uit een verantwoording (zie 4.2.3) blijkt dat de aard en omvang van het risico, nu en in de toekomst, beheersbaar is.
- Bij het beoordelen van risicosituaties worden aanvullend op de beoordeling van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ook de mogelijke effecten en beheersbaarheid van een calamiteit betrokken.
- Risicocontouren (PR 10^{-6}) beperken zich, in principe, tot de inrichtingsgrens. Ruimtebeslag op andermans grond (inrichtingsgrens overschrijdende PR 10^{-6}) kan alleen onder voorwaarden plaatsvinden (voldoende bronmaatregelen toegepast) en alleen dan als de risico's voldoende zijn beargumenteerd en gecommuniceerd met de belanghebbenden.

De concrete gevolgen van de bovenstaande uitgangspunten zijn in de volgende paragrafen uitgewerkt in doelstellingen ten aanzien van het plaatsgebonden risico, het groepsrisico en de effectbenadering.

Verklaring van de gebruikte termen

Verblijfsgebieden:

Woonwijken en qua veiligheidsbeleving (daarmee) vergelijkbare terreinen en gebouwen waar groepen personen aanwezig kunnen zijn welke qua aard en omvang relevant zijn in het kader van de in het Besluit externe veiligheid inrichtingen gehanteerde definitie van groepsrisico. Bijvoorbeeld: kantoren, markten, hotels, speelterreinen, sociale werkplaatsen, onderwijslocaties, winkel-, zorg- en horecaconcentraties en recreatierreinen.

Risicobronnen:

Transportleidingen voor gas, olie en chemicaliën (buisleidingen), transporten met routeplichtige gevaarlijke stoffen en inrichtingstypen weergegeven in de professionele Risicokaart.

De directe omgeving van risicobronnen:

De aan te houden afstand zoals aangegeven in wet- en regelgeving voor plaatsgebonden risico (10^{-6} contour).

De omgeving van risicobronnen

De aan te houden afstand zoals aangegeven in wet- en regelgeving voor groepsrisico (invloedsgebied).

(Beperkt) kwetsbare objecten:

Deze worden omschreven conform het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Beheersbaar risico

Een risico is beheersbaar indien voldoende preventie maatregelen zijn getroffen om een calamiteit te voorkomen en de hulpdiensten in staat zijn om de te verwachten hulpvraag bij een eventuele calamiteit in voldoende mate in te vullen.

4.3 Doelstelling plaatsgebonden risico bestaande situaties

Bij bestaande situaties is het niet altijd mogelijk om de uitgangspunten voor nieuwe situaties direct toe te passen.

Voor bestaande situaties geldt dat deze worden geaccepteerd indien ze voldoen aan de wettelijke grens- en richtwaarden. De bestaande risicovolle inrichtingen behouden hun rechten. Bij veranderingen van/aan bestaande situaties gelden de in dit beleid opgenomen doelstellingen voor nieuwe situaties (zie 4.2.2).

4.4 Doelstelling plaatsgebonden risico nieuwe situaties

Volgens het wettelijke kader geldt het volgende minimum veiligheidsniveau voor het plaatsgebonden risico. Zo mogen nergens situaties voorkomen waarbij kwetsbare objecten voorkomen of geprojecteerd zijn binnen de $PR10^{-6}$ contour van een risicovol bedrijf, transportader voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of ondergrondse buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Het plaatsgebonden risico ($PR10^{-6}$) is een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Overschrijding van de grenswaarde is wettelijk niet toegestaan. De gemeente Rijssen-Holten acht overschrijding van de richtwaarde ongewenst en staat daarom in principe ook geen overschrijding van de richtwaarde toe. Overschrijding van de richtwaarde is alleen toegestaan indien er

zwaarwegende redenen aanwezig zijn en uit een verantwoording (zie 4.2.3) blijkt dat de aard en omvang van het risico beheersbaar is.

4.5 Verantwoording overschrijding richtwaarde

In gevallen waarin niet voldaan kan worden aan de richtwaarde dient hiervoor verantwoording te worden afgelegd. In deze verantwoording dient vooral aandacht te worden besteed aan de bestrijdbaarheid van de mogelijke effecten van een incident/ramp alsmede aan de zelfredzaamheid van personen die een veiligheidsrisico lopen. In die zin zal de gemeente in voorkomende gevallen veel waarde hechten aan het advies van de veiligheidsregio.

4.6 Doelstelling groepsrisico

Op basis van het wettelijk kader dient er altijd een groepsrisicoverantwoording plaats te vinden indien er een besluit wordt genomen waarbij (beperkt) kwetsbare objecten zijn gelegen binnen het invloedsgebied van gevaarlijke inrichtingen of transportroutes. Als onderdeel van de groepsrisicoverantwoording dient getoetst te worden aan een oriënterende waarde.

Toetsing aan en omgang met de oriënterende waarde in nieuwe situaties

De gemeente Rijssen-Holten acht overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico ongewenst.

De omgang met de toelaatbaarheid van de hoogte van het groepsrisico wordt bepaald na het doorlopen van de wettelijke verantwoordingsprocedure en het bestuurlijk oordeel hierover als uitkomst van een integrale belangenafweging.

Bij de bestuurlijke afweging zullen de kenmerken van de gebieden gelegen binnen het invloedsgebied worden meegenomen.

Om een groepsrisico als aanvaardbaar te kunnen beoordelen dient minimaal te worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er dient invulling te worden gegeven aan de verantwoordingsplicht groepsrisico (zie 4.3).
- De hulpdiensten dienen in staat te zijn om bij een calamiteit de te verwachten hulpvraag in voldoende mate in te vullen (het advies van de Hulpverleningdienst Regio Twente is hierbij zwaarwegend).
- Er dient actief te worden gecommuniceerd met de personen welke aan het risico worden blootgesteld.

Omgevingsbeïnvloeding

Voor de gehele gemeente Rijssen - Holten geldt dat een toename van het groepsrisico door een structurele toename van het aantal personen in het invloedsgebied (bijv. door ruimtelijke ontwikkelingen) is toegestaan mits de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid door het College van Burgemeesters en Wethouders als voldoende worden beoordeeld.

4.7 Verantwoordingsplicht groepsrisico

Het groepsrisico is een maat voor de kans, dat door een ramp bij een activiteit met gevaarlijke stoffen, een groep mensen, die niet rechtstreeks bij de activiteit betrokken is, tegelijkertijd omkomt.

Groepsrisicoberekeningen beogen de kans op maatschappelijke ontwrichting inzichtelijk te maken, zodat bij relevante besluiten bewuster kan worden omgegaan met risico's. In Nederland is er voor gekozen om hiervoor geen harde, wettelijke norm vast te leggen, zoals bij het plaatsgebonden risico, maar een verantwoordingsplicht in te voeren.

De kern van de verantwoordingsplicht is dat een lokale overheid⁶ zelf de ruimte wordt geboden om verandering in de hoogte van het groepsrisico als gevolg van met name ruimtelijke ontwikkelingen af te wegen tegen andere aspecten van die ontwikkeling. De verantwoordingsplicht voorziet daarmee in een bestuurlijk gemotiveerd oordeel over de aanvaardbaarheid van de kans op een ramp met een bepaalde omvang ten gevolge van een risicovolle activiteit. Hierbij moet worden meegewogen in hoeverre de gevolgen van een onverhoopte ramp kunnen worden voorkomen dan wel verminderd en welke mogelijkheden er zijn voor een adequate rampenbestrijding en hulpverlening.

Met de verantwoordingsplicht wordt recht gedaan aan de ruimtelijke afwegingsbevoegdheid van gemeenten. Het gebruik van deze beleidsruimte is wel gebonden aan voorwaarden, die vermeld zijn in artikel 12 (omgevingsvergunningverlening bedrijven) en artikel 13 (ruimtelijke besluiten/omgevingsvergunning) van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). In het bijzonder zijn te vermelden:

- de verplichting om gegevens over de verandering van het groepsrisico en mogelijkheden om dit te beheersen te verzamelen en bij de besluitvorming te betrekken;
- de verplichting om advies bij de veiligheidsregio in te winnen en ook dit advies te betrekken bij de gemeentelijke besluitvorming.

Voor risicovolle inrichtingen is de verantwoordingsplicht sinds 2004 wettelijk geregeld in het Bevi⁷. Voor het transport van gevaarlijke stoffen is dezelfde systematiek voor het omgaan met groepsrisico opgenomen in de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Crnvgv)⁸, met de bedoeling deze wettelijk vast te leggen in de komende algemene maatregel van bestuur Besluit transportroutes externe veiligheid (AMvB Btev⁹).

Met de komst Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb¹⁰) is ook voor het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen de verantwoordingsplicht wettelijk verankerd. Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond

⁶ Dit zijn meestal gemeenten, maar ook provincies in het kader van omgevingsvergunningen betreffende provinciale inrichtingen.

⁷ Staatsblad 2004, 250, Besluit van 27 mei 2004.

⁸ Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 24611, nr. 5.

⁹ Concept AMvB Besluit transportroutes externe veiligheid, op 4 december 2008 aangeboden aan de Tweede Kamer.

¹⁰ Staatsblad 2010, 686, 17 september 2010

buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Voor risicobronnen weergegeven op de drempelwaardenlijst¹¹ die niet onder het BEVI vallen geldt geen wettelijke verantwoordingsplicht voor het groepsrisico. Ten aanzien van de verantwoording van het groepsrisico voor risicobronnen weergegeven op deze drempelwaardenlijst sluit de gemeente Rijssen - Holten aan bij de verantwoordingssystematiek zoals voorgeschreven in art 12 en 13 van het BEVI.

4.8 Verantwoordingsprocedure

In gevallen waarin de verantwoording van het groepsrisico aan de orde is, bepaalt de hoogte van het berekende groepsrisico welke procedure voor de verantwoording van het groepsrisico worden gevolgd.

Beknopte- en uitgebreide procedure

Indien uit de berekening blijkt dat de hoogte van het groepsrisico minder bedraagt of gelijk is aan 10% van de oriënterende waarde (OW) dan geldt een beknopte verantwoording. In dit geval kan het besluit tot verantwoording van het groepsrisico worden genomen door een daartoe, voor de gehele procedure, door B&W schriftelijk gemandateerde medewerker.

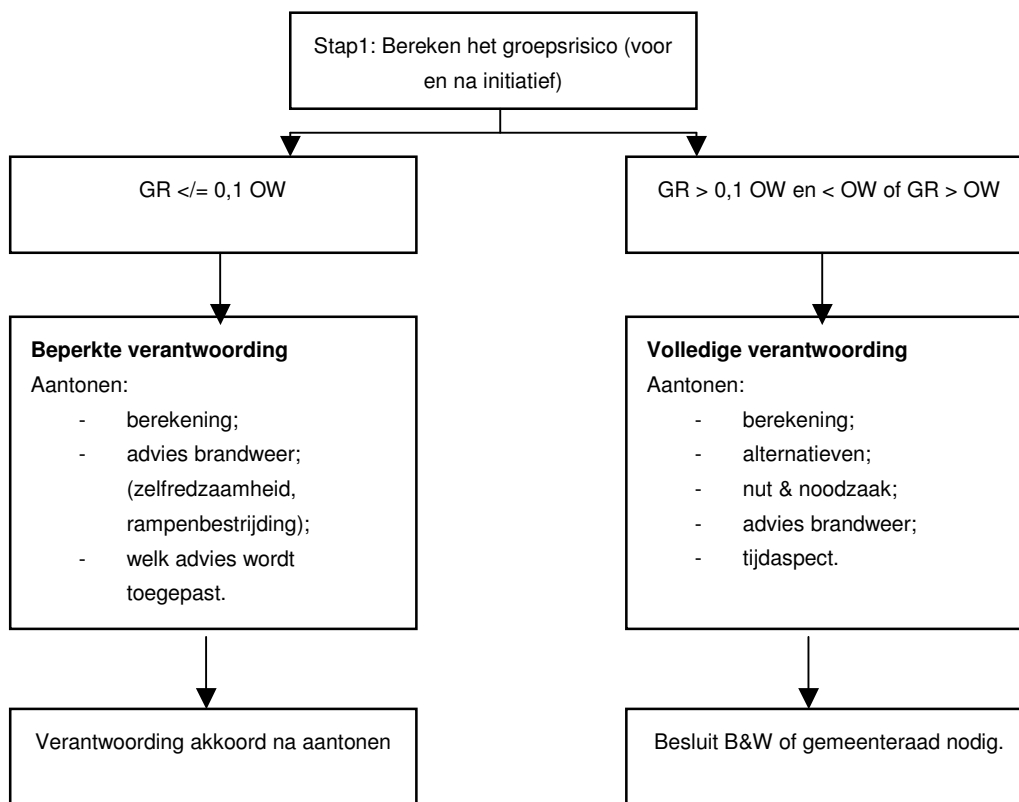
In gevallen waarin uit de berekening blijkt dat de hoogte van het groepsrisico

- hoger ligt dan 10% van de oriënterende waarde en zich nog onder die waarde bevindt dan wel
- de oriënterende waarde overschrijdt

moet de uitgebreide verantwoording worden doorlopen. In dit geval moet het besluit worden genomen door B&W c.q. de gemeenteraad.

In de onderstaande beslisboom is voor zowel de beperkte- als de volledige verantwoording weergegeven welke stappen moeten worden doorlopen en wie bevoegd is om het besluit te nemen.

¹¹ Zie Leidraad risicoinventarisatie gevaarlijke stoffen

Figuur: Beslisboom groepsrisico verantwoording

4.9 Effectbenadering

Risicobronnen die voldoen aan de eisen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico kunnen bij een calamiteit wel schadelijke en letale effecten veroorzaken. In dergelijke gevallen dienen de te verwachten effecten ook in de beoordeling te worden betrokken. Vanuit het oogpunt van pro-actie en preventie dient te worden gekeken naar de mogelijkheden voor beperking, beheersing en bestrijding van effecten.

Bij het vaststellen van bestemmingplannen, het verlenen van vrijstellingen en vergunningen en bij het houden van toezicht wordt specifiek aandacht gegeven aan:

- De exacte locatie van risicobronnen in relatie tot de ruimtelijke ordening in de omgeving (bestaande en geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten).
- De mogelijkheden voor inzet van hulpdiensten (gemeentelijke brandweer, geneeskundige dienst en politie).
- De mogelijkheden voor het treffen van aanvullende maatregelen en het verhogen van de zelfredzaamheid.
- Eventuele mogelijke aanvullende maatregelen welke op basis van de voortgang van de stand der techniek (BBT) kunnen worden opgelegd in de vergunning.

5 AANBEVELINGEN VOOR HET BEHALEN VAN HET AMBITIENIVEAU

De in deze beleidsvisie geformuleerde ambities kunnen alleen gerealiseerd worden als daarvoor de goede maatregelen genomen worden en het juiste instrumentarium aanwezig is. In dit hoofdstuk wordt in hoofdzaak uiteengezet op welke wijze de visie en de ambities van de gemeente Rijssen-Holten worden omgezet in acties.

5.1 Uitvoeringsprogramma

Voor het behouden van het gewenste veiligheidsniveau zijn een aantal maatregelen getroffen. Er moet voor worden gezorgd dat in toekomstige situaties geen knelpunten worden veroorzaakt (structurele taak). Daarnaast is het van groot belang dat, in het geval dat er toch een calamiteit plaatsvindt, de rampenbestrijdingsorganisatie goed is voorbereid en uitgerust om een ramp te bestrijden. Het treffen van maatregelen om de risico's te beheersen en een goed voorbereide rampenbestrijding vormen immers geen garantie dat er geen risico's meer overblijven.

De gemeente Rijssen-Holten zal het gewenste veiligheidsniveau realiseren door middel van:

- risico-inventarisatie en risicosignalering;
- voorkomen van knelpunten;
- inbedding van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten.

In de volgende paragrafen wordt dit kort toegelicht. Vervolgens is in bijlage 3 het uitvoeringsprogramma weergegeven, met een uitwerking op detailniveau. Het uitvoeringsprogramma geeft weer welke incidentele en structurele acties zijn gepland en welke inzet en middelen benodigd zijn.

5.2 Risico-inventarisatie en risicosignalering

De gemeente Rijssen-Holten heeft reeds in juli 2006 invulling gegeven aan de taak om risico's te inventariseren. Hierbij is aangesloten bij het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen, het RRGs. De risico inventarisatie dient bruikbaar te zijn voor procedures waarin externe veiligheid een rol heeft. Op de risicokaart zijn de risicobronnen en (beperkt) kwetsbare objecten weergegeven. Dit geeft snel een indruk van (potentiële) probleemlocaties op het gebied van externe veiligheid. De risico-inventarisatie en de bijbehorende risicokaart dienen actueel te blijven. Hiertoe wordt bij wijzigingen de risicokaart direct bijgewerkt, waardoor het risicoprofiel van de gemeente Rijssen-Holten te allen tijde up-to-date is.

Het voorgenoemde resulteert in de volgende acties:

- Het actueel houden van de risico-inventarisatie (en aanvullen met (beperkt) kwetsbare objecten);
- Het actueel houden van de risicokaart.

5.3 Oplossing gesignaleerde knelpunten

Op dit moment is er binnen de gemeente Rijssen-Holten geen sprake van knelpunten op het gebied van externe veiligheid. Dit betekent dat voor alle risicobronnen wordt voldaan

aan de wettelijke eisen. Mochten er zich in de toekomst situaties voor doen waarbij er wel een knelpunt ontstaat¹², zal de gemeente hier direct actie op ondernemen.

De gemeente Rijssen-Holten zoekt eerst binnen de milieu- of omgevingsvergunning van de bewuste bedrijven naar oplossingen, voordat naar verplaatsing of het wegbestemmen van objecten wordt gekeken (bronmaatregelen boven effectmaatregelen). Aanpassing van de bedrijfsvoering en vastlegging daarvan in de vergunning is hiervoor een mogelijkheid. In sommige gevallen kan sanering (amovering of intrekken vergunning) noodzakelijk zijn. Dit kan zowel aan de bron of bij de risico-ontvanger plaatsvinden. Afhankelijk van de situatie wordt bekeken wat de voorkeur heeft. In overleg met zowel de bron (inrichting) als de ontvanger wordt hierover een oordeel geveld. Kosten en inspanning moeten hierbij worden meegewogen.

Indien sanering via het milieuspoor onmogelijk of onwenselijk is kan de gemeente Rijssen-Holten er voor kiezen om de (beperkt) kwetsbare objecten te saneren. Hierbij kan gedacht worden aan het zodanig aanpassen van het bestemmingsplan dat zich geen geprojecteerde (beperkt) kwetsbare objecten in de omgeving van risicobronnen bevinden.

Het bovenstaande resulteert dan in de volgende acties:

- Het opstellen van een saneringsplan.
- Het uitvoeren van het saneringsplan.

5.4 Inbedding van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten

In deze externe veiligheidsvisie wordt de omgang door de gemeente met de externe veiligheidsproblematiek verwoord. Om de doorwerking van het externe veiligheidsbeleid in de gemeentelijke praktijk te waarborgen dient de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid te worden afgestemd op andere gemeentelijke producten. Hiertoe wordt aangesloten bij de door de gemeente Rijssen-Holten vastgestelde kadernota "Zicht en grip op veiligheid" (geactualiseerd december 2010). Dit maakt een integrale inbreng van externe veiligheidsaspecten in relevante gemeentelijke producten mogelijk. Hierbij is onder meer te denken aan:

- de vaststelling van het handhavingregime (milieu, RO en bouw);
- de vaststelling of wijziging van routes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- de opstelling van een verkeerscirculatieplan;
- de opstelling van economische structuurplannen in relatie tot de situering van bedrijventerreinen.

Het voorgenoemde wordt geborgd door:

- het aanstellen van één contactpersoon externe veiligheid;
- het bekendmaken van het externe veiligheidsbeleid (inhoud, vorm, aanleiding);

¹² Hierbij valt te denken aan knelpunten die ontstaan door veranderde wet- en regelgeving, nieuwe modellen voor het berekenen van risico's of door bovengemeentelijke besluiten (provincie, Rijk) met gevolgen voor de externe veiligheidsrisico's in Rijssen-Holten.

- het vastleggen van externe veiligheidstaken en realiseren informatie-uitwisseling;
- toetsen en uitwerken van (bestaande) procedures.

=0=0=0=

Bijlage 1

Overzicht van belangrijke wet- en regelgeving

Overzicht van belangrijke wet- en regelgeving

Na de vuurwerkramp in Enschede (mei 2000) heeft de overheid haar veiligheidsbeleid bijgesteld. Het *nationale milieubeleidsplan* (NMP-4) dat na deze ramp is opgesteld, voorziet niet alleen in aanscherping en uitwerking van beleid voor inrichtingen, maar ook voor het transport van gevaarlijke stoffen. Doel hiervan is een betere handhaving te garanderen en zo mogelijk te voorzien in een wettelijke grondslag voor het omgaan met risico's bij inrichtingen en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Bij het laatste gaat het om bronmaatregelen en het inrichten van Nederland.

Samenvattend zijn er een aantal wetten en regels van belang als uitgangspunt voor het opstellen van een externe veiligheidsvisie, deze worden in onderstaande tabel gepresenteerd.

Tabel Relevante wet- en regelgeving

Afk.	Naam	Inhoud/ relevantie
Wm	Wet milieubeheer	Op grond van deze wet verstrekt de bevoegde overheid een milieuvergunning aan bedrijven. Bevoegd gezag stelt eisen t.a.v. milieukwaliteit. Een van de milieukwaliteiten is externe veiligheid. Voor de sanering van LPG-tankstations geldt een schadevergoeding, die is gebaseerd op artikel 15.20 van de Wet milieubeheer
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking getreden (Wabo). De Wabo regelt de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is een geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De Wabo regelt de procedures voor onder andere de Wm-vergunningverlening. De toetsingskaders van deze wetten blijven vooralsnog wel intact.
Barim	Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)	Het Activiteitenbesluit bevat algemene milieuregels voor bedrijven. Bedrijven die vallen onder het regime van het Activiteitenbesluit hebben vaak geen vergunning voor het oprichten of veranderen van een milieu-inrichting nodig. Het Activiteitenbesluit heet officieel het 'Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer' en vervangt tien 8.40 amvb's, het Besluit voorzieningen en installaties en het besluit opslaan in ondergrondse tanks. In de nieuwe systematiek vallen alle Wet milieubeheer bedrijven onder de algemene regels uit het Activiteitenbesluit, tenzij ze zijn uitgezonderd.
Wro	Wet ruimtelijke ordening	Hoe ruimtelijke plannen tot stand komen en gewijzigd worden, is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Deze wet bepaalt de taken van de overheid en de rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen bij planvorming, realisatie en uitvoering van ruimtelijke besluiten.
Wvgs	Wet vervoer gevaarlijke stoffen	Wet in het kader van internationale vervoersvoorschriften (ADR/ADNR/RID). WVGs is een integrale kaderwet voor de routing van gevaarlijke stoffen. Alle rijkswegen (enkele tunnels onder belangrijke vaarwegen daargelaten) en de meeste provinciale wegen zijn aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen.
RNVGS	Nota Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (1996)	In de nota is in algemene zin uiteengezet hoe de risicobenadering in de besluitvorming moet worden toegepast. Daarnaast bevat de nota een norm voor het plaatsgebonden risico en een

Afk.	Naam	Inhoud/ relevantie
		oriënterende waarde voor het groepsrisico.
Seveso I/II	EU-richtlijn	Richtlijn van de Europese Unie. De Seveso-richtlijn is genoemd naar het Italiaanse dorpje Seveso waar begin jaren '80 van de 20e eeuw een chemische fabriek op hol sloeg. Dat leidde tot een Europese richtlijn om zware ongevallen met gevaarlijke stoffen te voorkomen. De Seveso-II-richtlijn stelt eisen aan het veiligheidsbeleid van bedrijven die op grote schaal met gevaarlijke stoffen werken. Doelstelling is het voorkomen en beperken van ongevallen met gevaarlijke stoffen.
BRZO '99	Besluit Rampen en Zware Ongevallen	Met het inwerkingtreden van het BRZO 1999 heeft Nederland het grootste deel van de Seveso-II-richtlijn in Nationale wetgeving vastgelegd. Dit besluit heeft als doel mens en milieu te beschermen tegen ernstige ongevallen met gevaarlijke stoffen door dergelijke ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen en bij ongevallen de gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken.
Wvr	Wet Veiligheidsregio's	Op 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Met deze wet worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing samengebracht in één organisatie. Hiermee wordt de slagkracht van gemeenten vergroot en ontstaat er meer eenheid in beleid. Met de Wet veiligheidsregio's vervalt de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo).
WKR	Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding	Deze wet van 1 juli 2004 scherpt de Brandweerwet 1985, de Wrzo, de Wet Geneeskundige hulpverlening bij rampen (WGHR) en de Wet ambulancevervoer aan. De WKR introduceert onder meer het regionaal beheersplan rampenbestrijding en een cyclisch traject van 4 jaar voor alle regionale planvorming inzake de voorbereiding van de rampenbestrijding, het toezicht daarop door de provincie en het rijk en de bestuurlijke rapportage daaromtrent.
BEVI	Besluit Externe Veiligheid inrichtingen	Het besluit legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het verplicht gemeenten en provincies wettelijk vanaf 1 april 2004 bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen rekening te houden met externe veiligheid. Dit betekent bijvoorbeeld dat woningen op een bepaalde afstand moeten staan van een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen.
REVI	Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen	Regeling met regels voor de afstanden en berekening van het plaatsgebonden- en groepsrisico ter uitvoering van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.
RRGS	Registratiebesluit externe veiligheid	In het Registratiebesluit worden overheden verplicht om risicosituaties met gevaarlijke stoffen te melden in het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen. In het besluit wordt exact omschreven wat in het RRGs wordt opgenomen.
PGS	Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (2005)	De publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS) vervangt de voormalige CPR-richtlijnen. Deze worden veel gebruikt bij vergunningverlening en algemene regels op grond van de Wet milieubeheer (8.40-AMvB's) en bij arbeids-, transport- en brandveiligheid
C-RNVGS	Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen (2004)	De circulaire beschrijft het rijksbeleid voor veiligheidsbelangen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Afk.	Naam	Inhoud/ relevantie
BevB	Besluit externe veiligheid buisleidingen	<p>Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het Besluit zal regels gaan stellen aan risiconormering en -zoning langs buisleidingen, het opnemen van voorschriften in bestemmingsplannen, technische eisen, het aanwijzen van een toezichthouder, melding van incidenten en beschikbaarheid van noodplannen.</p>

Tabel: Toekomstige relevante wet- en regelgeving

Afk.	Naam	Inhoud/ relevantie
-	Basisnet	<p>Het Basisnet is een toekomstig routenetwerk voor transport van gevaarlijke stoffen over spoorwegen, vaarwegen en rijkswegen. In het Basisnet wordt voor alle rijkswegen, hoofdvaarwegen en spoorwegen een risicoplaafond, dus hoeveel risico er maximaal mag zijn, vastgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarnaast wordt beschreven welke ruimtelijke ontwikkelingen wel en niet zijn toegestaan in het gebied tot 200 meter vanaf de infrastructuur. De definitieve ontwerpen voor Basisnet Water en Weg en een stand van zaken Basisnet Spoor zijn in december 2008 aan de Tweede Kamer aangeboden. Naar verwachting zal het definitieve ontwerp voor Basisnet spoor medio 2011 aan de Tweede Kamer worden aangeboden.</p>
Btev	Besluit transportroutes externe veiligheid	<p>Het Btev geeft de kaders weer voor het transport van gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen en waterwegen. Het besluit heeft op dit moment nog geen juridische status maar is bedoeld als opvolger van de circulaire RVGS (Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen). Het Btev is primair van toepassing op de rijksinfrastructuur, die t.z.t. onderdeel uitmaakt van de Basisnetten Weg, Water en Spoor. Het bevat vaste afstanden voor het plaatsgebonden risico (PR), vaste invoergegevens voor de berekening van het groepsrisico (GR) en de aanwijzing van plasbrandaandachtsgebieden.</p>

Bijlage 2

Gemeentelijke taakstelling Externe veiligheidsbeleid

Gemeentelijke taakstelling Externe veiligheidsbeleid

Categorisering externe veiligheidstaken

Om de gemeentelijke externe veiligheidstaken inzichtelijk te maken is de indeling in incidentele taken en structurele taken aangehouden. Navolgend is aangegeven welke incidentele en structurele taken te onderkennen zijn en of deze al dan niet wettelijk verplicht zijn.

Incidentele externe veiligheidstaken

De volgende incidentele wettelijke externe veiligheidstaken kunnen worden onderscheiden:

- Risico-inventarisatie en -registratie
Een wettelijk verplichte taak voortkomend uit het Registratiebesluit externe veiligheid. De inventarisatie is gericht op het vullen van het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen, het RRGs.
- Actualisering Wm-vergunningen en omgevingsvergunningen (vanaf 1 oktober 2010)
Een wettelijk verplichte taak voortkomend uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (artikel 18) om eventuele overschrijdingen van grenswaarden (saneringssituaties) ongedaan te maken. Maakt deel uit van het op te stellen saneringsplan.
- Aanpassen bestemmingsplannen
Een wettelijk verplichte taak voortkomend uit het Besluit externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) artikel 18 om eventuele overschrijdingen van grenswaarden (saneringssituaties) ongedaan te maken. Maakt deel uit van het op te stellen saneringsplan

De volgende incidentele niet-wettelijke externe veiligheidstaken kunnen worden onderscheiden:

- Actualiseren externe veiligheidsbeleid
Extern veiligheidsbeleid bestaat uit een visie met een daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma. In een externe veiligheidsvisie wordt de omgang door de gemeente met de externe veiligheidsproblematiek verwoord. Componenten zijn een ruimtelijk kaartbeeld met gemeentelijke ontwikkelingsrichtingen, beleidsuitspraken over de mate van risico's die de gemeente (niet) wil lopen en uitspraken over de wijze waarop de gemeente (al dan niet in samenwerking met andere partijen) de risicosituatie in de gemeente wil beheersen (wijze van handhaving, toestand repressie-apparaat, gemeentelijke organisatie, etc.)
- Aanpassing handhavingsregime (Milieu, RO, bouw en gebruik)
Op basis van een indeling van het inrichtingenbestand van de gemeente naar relevantie vanuit de externe veiligheidsoptiek zijn eventueel de bezoekfrequenties aan bedrijven aan te passen en/of bedrijfsspecifieke handhavingsplannen aan te passen.

Naast deze twee bovenvermelde punten is de inbreng van externe veiligheidsaspecten in een aantal andere gemeentelijke producten te memoreren. Hierbij is onder meer te denken aan:

- de vaststelling van routes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- de opstelling van een verkeerscirculatieplan;
- de opstelling van economische structuurplannen in relatie tot de situering van bedrijventerreinen.

Structurele externe veiligheidstaken

De volgende structurele externe veiligheidstaken zijn aan de orde. De taken worden direct gepresenteerd in de context van de structurele gemeentelijke taken.

Inbedding EV-taken in ruimtelijke ordeningsprocessen

In de diverse ruimtelijke ordeningsbesluiten zijn de volgende structurele EV-taken in te bedden:

- **Toepassing verantwoordingsplicht groepsrisico**
Bij ruimtelijke besluiten in het invloedsgebied rond inrichtingen, transportassen en ondergrondse buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen moet worden aangegeven op welke wijze het bevoegd gezag rekening heeft gehouden met de consequenties van het besluit op (veelal) een verhoging van het groepsrisico en welke maatregelen men heeft afgewogen. Het is verplicht de veiligheidsregio in de gelegenheid te stellen over het besluit advies uit te brengen.
- **Toepassing normstelling plaatsgebonden risico in ruimtelijke planvorming**
Bij ruimtelijke besluiten moet het bevoegd gezag de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht nemen en rekening houden met de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Dit betekent dat een programma van eisen dat (veelal) ten grondslag ligt aan diverse besluiten omtrent bestemmingsplannen met gegevens over het wettelijk regime rond het PR moet worden aangevuld.
- **Communicatie**
Bij besluitvorming op het gebied van de ruimtelijke ordening dient invulling te worden gegeven aan de verantwoording groepsrisico en de normstelling voor het plaatsgebonden risico. Onderdeel hiervan is dat belanghebbenden (burgers, bedrijven, hulpdiensten, overige partijen) informatie ontvangen omtrent de overwegingen welke in de besluitvorming zijn meegenomen. Hieronder valt onder andere het informeren van burgers en bedrijven in het invloedsgebied over de aanwezige risico's, de getroffen maatregelen en de acties die van hen worden verwacht bij een calamiteit (hoe worden ze gewaarschuwd, welke vluchtweg moet worden genomen, etc).

Inbedding EV-taken in Wabo gerelateerde taken

In diverse beschikkingen over / handelingen rond Wabo-vergunningverlening zijn de volgende structurele EV-taken in te bedenken:

- Toepassing normstelling plaatsgebonden risico bij de Wabo-vergunningverlening
Bij besluiten over omgevingsvergunningen moet het bevoegd gezag de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht nemen en rekening houden met de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.
- Toepassing verantwoordingsplicht groepsrisico
In de considerans bij beschikkingen omtrent een omgevingsvergunning moet ex art. 12 Bevi worden aangegeven op welke wijze het bevoegd gezag rekening heeft gehouden met de consequenties van de beschikking op (veelal) een verhoging van het groepsrisico rond de betreffende inrichting. Het is verplicht de veiligheidsregio in de gelegenheid te stellen over het besluit advies uit te brengen.
- Continue actualisering Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS)
Op basis van de gegevens van geactualiseerde omgevingsvergunningen dient binnen een afgebakend tijdsbestek het RRGs aan de nieuwe situatie binnen de inrichting te worden aangepast. Het RRGs dient eens in de vijf jaar een over-all actualisatie te ondergaan.
- Communicatie
Bij het verlenen van vergunningen in het kader van de Wabo dient invulling te worden gegeven aan de verantwoording groepsrisico en de normstelling voor het plaatsgebonden risico. Onderdeel hiervan is dat belanghebbenden (burgers, bedrijven, hulpdiensten, overige partijen) informatie ontvangen omtrent de overwegingen welke in de besluitvorming zijn meegenomen. Hieronder valt onder andere het informeren van burgers en bedrijven in het invloedsgebied over de aanwezige risico's, de getroffen maatregelen en de acties die van hen worden verwacht bij een calamiteit (hoe worden ze gewaarschuwd, welke vluchtweg moet worden genomen, etc).

Inbedding in hulpverleningstaken

In relatie tot de hulpverlening zijn de volgende externe veiligheid gerelateerde taken te onderkennen.

- Preventie en preparatie
Door het opstellen en actueel houden van adequate rampbestrijdingsplannen, aanvalsplannen, bereikbaarheidskaarten, gebruiksvergunningen en een rampenplan kunnen hulpverleningsdiensten en gemeentelijke diensten zich optimaal voorbereiden op de inzet bij een calamiteit. De bij een calamiteit te verwachten effecten en benodigde inzet kunnen worden bepaald op basis van de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij EV-relevante besluitvorming op het gebied van de Wet ruimtelijke ordening en de Wabo, alsmede op het (in het kader van de Wet veiligheidsregio's) opgestelde risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan.
- Uitrustingsniveau repressie
Indien daadwerkelijk een calamiteit optreedt, dienen de hulpverleningsdiensten en gemeentelijke diensten voldoende toegerust te zijn om te worden ingezet en de calamiteit effectief te kunnen beheersen en bestrijden. Als gevolg hiervan dient het uitrustingsniveau afgestemd te zijn op de te verwachten calamiteiten. Ook dient bij EV-relevante besluitvorming op het gebied van de Wet ruimtelijke ordening en de Wabo rekening gehouden te worden met het aanwezige uitrustingsniveau.
- Communicatie

Ter voorkoming van en voorbereiding op een calamiteit is goede afstemming met risicobronnen, burgers, bedrijven en RO- en milieuspecialisten noodzakelijk. Daarnaast zal er in geval van een calamiteit een goed communicatiesysteem moeten zijn om tijdige alarmering en evacuatie mogelijk te maken.

Inbedding in handhavingstaken

Rond de handhaving (milieu, RO, bouw en brandweer) zijn de volgende externe veiligheidszaken aan de orde:

- Aanscherping inspectiemethodieken
Ten behoeve van toezichtsbezoeken aan risicobronnen (Wabo-inrichtingen) en inspecties op externe veiligheidsgerelateerde zaken (gebruiksbepalingen uit bestemmingsplan, gebruiksvergunningen, etc) is het wenselijk om de toezichthouders/handhavers middelen/methodieken en kennis aan te reiken om hun werk adequaat uit te kunnen voeren.
- Toepassing aangepast handhavingsregime
Indien een beoordeling van het inrichtingenbestand heeft geleid tot een aangepast handhavingsregime met betrekking tot EV-relevante inrichtingen, dient dit regime te worden ingevoerd en structureel te worden opgevolgd.
- Communicatie
Bij het uitvoeren van de handhavingstaken is het van belang om na te gaan of de aard en omvang van de risicobron en de omgeving nog overeenkomen met de uitgangspunten gehanteerd tijdens de besluitvorming. Daarnaast is het voor de veiligheidsbeleving noodzakelijk om te laten zien dat toezicht wordt gehouden op risicobronnen. Een belangrijk onderdeel van de handhavingstaken is het verschaffen van informatie over de relevante regels en de wijze waarop deze dienen te worden geïnterpreteerd.

Bijlage 3 Uitvoeringsprogramma

Het navolgende uitvoeringsprogramma geeft een indicatie van de benodigde inzet per product of taak voor het jaar 2011. Afhankelijk van ontwikkelingen en omstandigheden zal dit programma jaarlijks kunnen wijzigen.

Uitvoeringsprogramma

Product	Wettelijk	Niet wettelijk	Toelichting	verantwoordelijke	uren/jaar
Structurele taken					
actueel houden risicokaart RRGs	X		opvoeren en actualiseren risicobronnen op risicokaart	coördinator EV	200
advisering complexere procedures / toets PR en GR, verantwoording GR, contact met Hulpverleningsdienst, advisering collegae		X		coördinator EV	
actueel houden risicokaart ISOR	X		opvoeren en actualiseren kwetsbare objecten op risicokaart	BRW	50
risicocommunicatie	X		informatieverschaffing over risicobron en zelfredzaamheid	voor procedure verantwoordelijke medewerker	50
kennisvergaring EV		X	Iedereen die RO/milieu-toetsen uitvoert moet beschikken over de basisvaardigheden. (niveau modules Saxion of vergelijkbaar)	teamleiders	24u/mdw
kennisoverdracht tbv uitvoering EV-taken		X	Aanleveren juiste gegevens bij overdracht werkzaamheden naar een ander persoon	voor procedure verantwoordelijke medewerker	pm
toepassen EV bij RO-procedures	X		toets EV-relevantie bij alle procedures, consequenties inzien en uitzetten benodigde vervolgactie	voor procedure verantwoordelijke medewerker	10% van procedure-uren
toepassen EV bij WABO-procedures	X		toets EV-relevantie bij alle procedures, consequenties inzien en uitzetten benodigde vervolgactie	voor procedure verantwoordelijke medewerker	10% van procedure-uren
inbedding EV-beleid in kader rampenbestrijding		X	Adequate bereikbaarheidskaart en aanvalsplannen risicobedrijven	beleidsmedewerker rampenbestrijding	50
Controle bij EV-relevante bedrijven	X		Jaarlijkse controle uitgangspunten EV-contouren en naleefgedrag	teamleider handhaving	200

Bijlage 4

Verklarende woordenlijst en afkortingen

Verklarende woordenlijst + afkortingen

Bestaande situaties

Een op het tijdstip van inwerkingtreding van het BEVI:

- geldende Wm-vergunning (thans omgevingsvergunning);
- vastgesteld bestemmingsplan of vrijstellingsbesluit op grond waarvan de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegelaten;
- aanwezige kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

(Zie ook nieuwe situaties)

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is de overheidsorganisatie die verantwoordelijk is voor de naleving van bepaalde wetgeving. In de regel is de gemeente of de provincie het bevoegd gezag, maar een waterschap of een ministerie kunnen ook bevoegd gezag zijn. Deze verantwoordelijkheid kan bestaan uit het afgeven van vergunningen, maar ook uit handhaving en het vaststellen van een bestemmingsplan. Dat is zorgen dat de regels worden nageleefd. Beheerders van (water)wegen, concessiehouders van buisleidingen en bedrijven zijn echter op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de veiligheid en het naleven van de regels.

BRZO-inrichting

In het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999) staan criteria die aangeven welke bedrijven een risico van zware ongevallen hebben. Dit hangt samen met de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Voor deze bedrijven gelden strengere regels dan normaal. Er wordt binnen de groep BRZO-bedrijven nog onderscheid gemaakt tussen een zware en een lichtere categorie. De lichtere categorie wordt ook wel PBZO (preventiebeleid zware ongevallen)-bedrijven genoemd, omdat ze een preventiebeleid moeten hebben en een veiligheidsbeheersysteem (VBS). Voor bedrijven van de zware categorie geldt dit ook, maar deze moeten tevens een risicoanalyse uitvoeren en een veiligheidsrapport (VR) opstellen. Die bedrijven worden daarom ook wel VR(plichtige)-bedrijven genoemd.

Effect

De effecten ten gevolge van:

- explosie: het ontstaan van een drukgolf en/of warmtestraling;
- brand;
- toxisch: gevaar van vergiftiging door giftige gassen of dampen.

Effectgebied

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt. Om te bepalen hoe groot dit gebied is wordt gebruik gemaakt van de alarmeringsgrenswaarde (schade voor mensen). De kans dat een ongeluk gebeurt, is in het effectgebied niet verrekend. Dat is het belangrijkste verschil met risicocontouren.

Explosie

Een explosie of ontploffing geeft een korte maar krachtige drukgolf en een kortdurende, hevige warmtestraling. Dit zijn de belangrijkste veroorzakers van letsel bij mensen in de buurt van een explosie. Ook brokstukken als bijvoorbeeld glasscherven, die door de drukgolf rondvliegen, kunnen levensgevaarlijke verwondingen veroorzaken. Explosies kunnen optreden bij:

- brandbaar gas: bijvoorbeeld aardgas, propaan, butaan of LPG;
- sommige vluchtige vloeistoffen;
- patronen en andere munitie;
- professioneel en consumentenvuurwerk;
- sommige producten, zoals geconcentreerde kunstmest;
- stof van bijvoorbeeld voedingsmiddelen, graan of hout.

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen zijn stoffen waarvan het gebruik, het transport of de opslag, risico's met zich meebrengt. Het kan gaan om explosiegevaar, brand, giftigheid of radioactiviteit. De gevaren zijn vaak de keerzijde van nuttige eigenschappen van die stoffen. Het zijn vaak brandstoffen, of grondstoffen voor nuttige producten zoals medicijnen, kunststoffen en kunstmest of hulpstoffen die voor allerlei doeleinden worden gebruikt, bijvoorbeeld voor koelen, reinigen of conserveren. Daarnaast kan het ook om afvalstoffen gaan.

Grenswaarde

Grenswaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer. Van een grenswaarde mag niet worden afgeweken.

Groepsrisico (GR)

Cumulatieve kans per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is. Anders gezegd geeft het groepsrisico weer wat de kans is op het overlijden van een groep personen ten gevolge van een ongeval bij een bedrijf. Voor het groepsrisico is geen grenswaarde vastgesteld

Inrichting

Het woord inrichting komt onder andere uit de Wet milieubeheer (art. 1.1). Het betreft bedrijven die vallen onder het Activiteitenbesluit of inrichtingen waarvoor een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Invloedsgebied

Gebied waarin volgens bij regeling van de minister vast te stellen regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het invloedsgebied voor het groepsrisico bij bedrijven is het gebied tot de 1% letaliteitsgrens, behalve voor LPG-tankstations, waar de grens van het invloedsgebied op 150 meter is gesteld. Deze 1%-letaliteitsgrens geeft de afstand aan van de risicovolle inrichting of transportroute tot een punt waarbij een daar aanwezige persoon nog een kans van 1% heeft om te overlijden ten gevolge van een ongeval binnen die inrichting.

Kans op dodelijke slachtoffers

Bij het externe veiligheidsbeleid wordt gesproken over risico's. Hierbij gaat het om de kans dat er een ongeval gebeurt waarbij het effect is dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen. Het gaat hierbij om slachtoffers die direct en binnen 2 à 3 weken overlijden ten gevolge van dat ongeval. Naast het effect dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen, kunnen er ook veel gewonden zijn.

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt. De effectbenadering is dan ook vooral van belang bij de repressietaak van de hulpverleningdiensten, want het geeft het gebied aan waarbinnen zij moeten optreden. Over het algemeen kan het aantal gewonden worden gekoppeld aan het aantal dodelijke slachtoffers, aangezien met het beperken van de kans op dodelijke slachtoffers tevens de kans op gewonden wordt verkleind. Ook de voorbereiding op en de bestrijding van de effecten van een ongeval en de nazorg hebben zowel betrekking op gewonden als op dodelijke slachtoffers.

Zie verder bij plaatsgebonden risico en bij risicocontour.

Kwetsbaar object en beperkt kwetsbaar object

In het BEVI zijn niet limitatieve definities opgenomen van de begrippen beperkt kwetsbaar en kwetsbaar object

Nieuwe situaties

Het betreft situaties ná inwerkingtreding van het BEVI (27 oktober 2004):

- het oprichten van een inrichting;
- het veranderen van een bestaande inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is en waarbij de verandering nadelige gevolgen heeft voor het Plaatsgebonden Risico;
- een bestemmingsplan dat wordt vastgesteld of herzien (inclusief de goedkeuring ervan);
- een vast te stellen wijzigings-, uitwerkings- of vrijstellingsbesluit en de in verband daarmee af te geven verklaring van geen bezwaar;
- besluiten die betrekking hebben op vervangende nieuwbouw en opvulling van gaten binnen aaneengesloten bebouwing in bestaand stedelijk gebied.

(Zie ook bestaande situaties)

Ontruimingsplan

Een ontruimingsplan geeft aan hoe een ontruiming van een gebouw of een terrein moet plaatsvinden. De overheid eist in bepaalde gevallen een ontruimingsplan van bedrijven. Het gaat daarbij uiteraard om de veiligheid van groepen mensen die aanwezig kunnen zijn.

Oriëntatie waarde

Betreft een toetsingswaarde (die het karakter heeft van een oriëntatie waarde), waarvan het bevoegd gezag gemotiveerd mag afwijken. Een oriëntatie waarde heeft in tegenstelling tot een grens- en richtwaarde geen juridische status.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Plasbrandaandachtsgebied

Gebied tussen de PR-contour en 25 (binnenvaart)/30 (spoor/weg)/40 (zeevaart) meter waarbij in RO plannen rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand.

Ramp

Volgens de Wet rampen en zware ongevallen is een ramp of zwaar ongeval een gebeurtenis:

1. waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en
2. waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken

Rampbestrijdingsplan

In een rampbestrijdingsplan legt een gemeente vast welke voorbereidingen zijn getroffen voor de bestrijding van een specifieke ramp of een specifieke soort ramp. De gemeente moet een beleid hebben waarin is bepaald voor welke overige gevallen een rampbestrijdingsplan wordt gemaakt. Het gaat erom dat er een rampbestrijdingsplan komt voor rampen en zware ongevallen waarvan de plaats, de aard en de gevolgen voorzienbaar zijn. Voor sommige risicosituaties is een rampbestrijdingsplan direct wettelijk verplicht. In een rampbestrijdingsplan moet de afstemming met aangrenzende gemeenten en aangrenzende gebieden in buurlanden zijn gewaarborgd.

Rampenplan

Elke gemeente moet een rampenplan hebben. Het rampenplan somt op wat er in een gemeente voor de rampenbestrijding in het algemeen geregeld moet zijn. Het is het 'masterplan' voor de gemeentelijke rampenbestrijding.

Register risicosituaties gevaarlijke stoffen

Het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) is een centraal landelijk register met gegevens over risicosituaties die in Nederland bestaan rond het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Deze gegevens worden beheerd door het RIVM en via internet op een risicokaart gepresenteerd. Daarnaast worden deze gegevens gebruikt in plaatselijke risicokaarten die ook andere risicosituaties tonen.

Richtwaarde

Richtwaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico. Van een richtwaarde mag slechts om gemotiveerde redenen worden afgeweken.

Risicobron

De plaatsen waar risico's vandaan (kunnen) komen, worden risicobronnen genoemd. Het betreft hierbij:

- bedrijven waar gevaarlijke stoffen worden gemaakt, gebruikt of opgeslagen;
- routes en pijpleidingen waarover of -door gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Risicocontouren

Een risicocontour geeft aan hoe hoog in de omgeving de overlijdenskans is door een ongeval met een risicobron. Deze contourlijnen kan men vergelijken met de gewone hoogtelijnen op een kaart: binnen de contour is het risico groter, buiten de contour is het risico kleiner.

Risicokaart

Een risicokaart laat zien waar risicobronnen liggen. Het gaat daarbij om risicobronnen waardoor mensen direct letsel kunnen oplopen. Bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen en andere relevante risico's, zoals overstromingen. In totaal kunnen de risico's van een dertiental verschillende ramptypen op kaart worden getoond. Maar er zijn ook risicokaarten waarop alleen risicosituaties met gevaarlijke stoffen staan.

Route gevaarlijke stoffen

Voor de routing van gevaarlijke stoffen is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen van belang. Alle rijkswegen (enkele tunnels onder belangrijke vaarwegen daargelaten) en de meeste provinciale wegen zijn aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen. Gemeenten mogen voor de zogenaamde routeplichtige stoffen gemeentelijke wegen binnen hun grenzen aanwijzen waarover deze gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd (en daarbuiten dus niet). Redenen voor routing zijn bijvoorbeeld kwetsbare situaties, zoals dichte bebouwing, de aanwezigheid van een ziekenhuis of de ligging van een waterwingebied. De gemeente kán vervolgens ook vrijstelling verlenen aan bedrijven als deze hiertoe een verzoek indienen.

Transportroute

Transport van gevaarlijke stoffen vindt vooral plaats over de weg, over het water, per spoor en door buisleidingen.

Veiligheidsrapport

De meest gevaarlijke bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999), moeten een veiligheidsrapport opstellen. In het veiligheidsrapport moet onder andere worden aangetoond dat:

- een preventiebeleid en een veiligheidsbeheerssysteem zijn ingevoerd;
- gevaren zijn geïdentificeerd en doeltreffende maatregelen zijn genomen;
- de installatie en de bedrijfsvoering voldoende veilig en betrouwbaar zijn.